

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ПСИХОЛОГІЇ
Кафедра публічного управління і проектного менеджменту

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Вченою радою ННІМП ДЗВО
«Університет менеджменту освіти»
«12» вересня 2019 року, протокол № 6
Одоголовою Вченої ради ННІМП ДЗВО
«Університет менеджменту освіти»

О. В. Алейнікова
О. В. Алейнікова

УПРАВЛІННЯ МІЖНАРОДНИМИ ПРОЕКТАМИ ТА ПРОГРАМАМИ

**РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
за вільним вибором здобувача вищої освіти**

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Київ 2019

Робоча програма навчальної дисципліни «Управління міжнародними проектами та програмами» за вільним вибором здобувача вищої освіти складена відповідно до навчальних планів освітньо-професійних/освітньо-наукових програм Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти»

Автор-укладач робочої програми

Г. В. Бережна, к.е.н., доцент кафедри публічного управління і проектного менеджменту

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри
публічного управління і проектного менеджменту
Навчально-наукового інституту менеджменту та психології
ДЗВО «Університет менеджменту освіти»
(протокол № 1 від 09 вересня 2019 р.)

Затверджено Вченою радою
Навчально-наукового інституту менеджменту та психології
ДЗВО «Університет менеджменту освіти»
(протокол № 5 від 13 червня 2019 р.,
протокол № 6 від 12 вересня 2019 р. , *зі змінами*)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрями підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 4,0		Вибіркова (за вибором студента)	
		Рік підготовки	
			1-й
Загальна кількість годин – 120	Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	Семестр	
			2-й
		Лекції	
			6
		Практичні заняття	
			10
		Самостійна робота	
			104
		Індивідуальні завдання	
Вид контролю – залік			

Примітка: співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

- для заочної форми навчання – 13% : 87%.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: надання теоретичних та нормативно-методичних положень з основ управління міжнародними проектами, формування практичних навичок пошуку інформації про міжнародні програми і гранти, підготовки та подання проектних заявок до міжнародних програм, управління проектів з використання міжнародних стандартів.

Основними завданнями вивчення дисципліни є оволодіння знаннями, які відображають зміст, структуру та методологію розроблення й управління міжнародними програмами і грантами, сформували певні вміння та навички вирішення управлінських проблем і реалізації проектних ініціатив за допомогою проектних технологій, формування у майбутніх фахівців розуміння інноваційної значущості міжнародних проектів, програм в умовах інтеграції та глобалізації світової економічної системи.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми, слухачі повинні знати:

- передові інформаційні технології в управлінні міжнародними програмами, проектами;
- досвід міжнародних комунікацій з впровадження програм, проектів;
- вміти:
  - здійснювати аналіз ситуацій, формулювати проблему, визначати її причини та пропонувати варіанти їх усунення;
  - формулювати ідею освітнього проекту та її обґрунтування;
  - структурувати проект, визначати його мету і цілі, розробляти заходи та оцінювати ресурсні потреби;
  - розробляти та використовувати логічну матрицю проекту;
  - застосовувати інструменти оцінювання проектних пропозицій, моніторингу й оцінювання ефективності реалізації проектів;
  - розраховувати кошторис і формувати бюджет проекту;

- складати робочі плани та плани-графіки реалізації проекту;
- використовувати та поширювати результати проекту;
- застосовувати методологію проектів для планування видів діяльності.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Стандарти проектного менеджменту

Компетенції проектних менеджерів. Успішність управління проектами. Зацікавлені сторони. Вимоги та задачі проекту. Задум проекту та кінцевий продукт. Проектний ризик та можливості. Якість. Структура робіт. Час та фази проекту. Робота команди Ресурси. Затрати та фінанси. Закупки та контракти. Зміни. Вирішення проблем. Інформація та документація. Контроль та звітність. Комунікації. Запуск проекту. Закриття проекту. Проектні організації.

Тема 2. Загальна характеристика управління міжнародними програмами і проектами

Середовище міжнародного проектного менеджменту. Обґрунтування доцільності реалізації міжнародних програм і проектів та оцінювання економічної ефективності. Організаційні системи та організаційні структури управління міжнародними програмами і проектами.

Тема 3. Процеси управління міжнародними програмами та проектами

Управління інтеграцією в міжнародних програмах та проектах. Управління змістом міжнародних програм та проектів. Управління часом у міжнародних програмах та проектах. Управління вартістю міжнародного проекту. Управління якістю у міжнародних інноваційно-інвестиційних програмах проектах. Управління ресурсами у міжнародних програмах та проектах. Управління інформаційним зв'язком у міжнародних програмах і проектах. Управління ризиком у міжнародних програмах і проектах. Управління закупівлями у міжнародних програмах та проектах.

Тема 4. Міжнародні програми і гранти як джерела фінансування досліджень

Міжнародна програма як група пов'язаних і координованих міжнародних проектів, які забезпечують досягнення мети на основі вибраної стратегії. Діюча система міжнародних донорських організацій. Білатеральні проекти науково-технологічного співробітництва. Особливості управління білатеральними проектами науково-технологічного співробітництва. Управління виконанням проектів, підтриманих Українським науково-технологічним центром (STCU).

Тема 5. Міжнародні проекти і програми розвитку вищої освіти та науково-технологічної галузі

Правила участі в конкурсах та основні вимоги до реалізації проектів європейських освітянських програм. Європейські освітянські програми Еразмус+. Рамкові Програми науково-технологічного розвитку Європейського Союзу. Практика роботи із сайтом Європейської Комісії. Діяльність Українського науково-технологічного центру (STCU). Програми академічної мобільності: Fulbright, DAAD та ін.

Тема 6. Міжнародні державні і приватні фонди

Діюча система міжнародних донорських організацій. Донорські програми організацій системи ООН (ПРООН, ЮНЕП, ЮНЕСКО, ЮНІДО, ФАО, ГЕФ та ін.). Міжнародні фінансові інституції (Світовий Банк, Європейський банк реконструкції і розвитку, Європейський інвестиційний банк та ін.). Урядові організації держав Європи, Америки, Азії. Процедурні вимоги і особливості надання фінансової підтримки закордонними урядовими і міжурядовими фондами. Діяльність приватних фондів. Причини

і мотиви безповоротного (грантового) фінансування проектів. Благодійність. Філантропія. Підтримка демократії. Формування громадянського суспільства. Пропаганда ліберальних цінностей. Пропагування товарів і технологій. Стимування міграції. Пропаганда національних цінностей.

Тема 7. Організаційні питання управління міжнародними проектами та програмами

Законодавство України з питань використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги на реалізацію міжнародних проектів і програм. Правові аспекти виконання міжнародних проектів в Україні. Поняття «донор», «заявник», «бенефіціар», «реципієнт». Основні принципи пошуку партнерів проектів. Розробка проектної ідеї. Заявка на грант: підготовка і складання. Етапи підготовки проектної заявки. Розробка проекту кошторису витрат та бюджету проекту. Процедура подання заявки. Експертна оцінка. Правові аспекти виконання міжнародних проектів в Україні. Питання захисту прав інтелектуальної власності у міжнародних проектах і програмах. Моніторинг та аудит міжнародних програм та грантів.

Тема 8. Особливості формування та реалізації міжнародних проектів на сучасному етапі

Сутність та типологія міжнародних проектів. Сутнісні аспекти системи управління міжнародними проектами. Особливості формування інституту власника в міжнародних проектах. Організаційно-технологічні особливості управління міжнародними проектами. Основні учасники міжнародних проектів. Інфраструктура міжнародних проектів. Міжнародний лізинг. Міжнародний франчайзинг. Особливості договорів.

Тема 9. Пошук джерел фінансування проектів. Фандрайзинг

Поняття і види фандрайзингу. Методи організації пошуку ресурсів. Основні методи проведення фандрайзингу. Умови вибору методу фандрайзингу. Загальні принципи фандрайзингу.

4. Теми та зміст практичних занять

Тема 2. Загальна характеристика управління міжнародними програмами і проектами (2 год.)

Середовище міжнародного проектного менеджменту. Обґрунтування доцільності реалізації міжнародних програм і проектів та оцінювання економічної ефективності. Організаційні системи та організаційні структури управління міжнародними програмами і проектами.

Рекомендовані джерела інформації: [1; 2].

Тема 4. Міжнародні програми і гранти як джерела фінансування досліджень (2 год.)

Міжнародна програма як група пов'язаних і координованих міжнародних проектів, які забезпечують досягнення мети на основі вибраної стратегії. Діюча система міжнародних донорських організацій. Білатеральні проекти науково-технологічного співробітництва. Особливості управління білатеральними проектами науково-технологічного співробітництва. Управління виконанням проектів, підтриманих Українським науково-технологічним центром (STCU).

Рекомендовані джерела інформації: [3; 9; 12].

Тема 5. Міжнародні проекти і програми розвитку вищої освіти та науково-технологічної галузі (2 год.)

Правила участі в конкурсах та основні вимоги до реалізації проектів європейських

освітнянських програм. Європейські освітянські програми Еразмус+. Рамкові Програми науково-технологічного розвитку Європейського Союзу. Практика роботи із сайтом Європейської Комісії. Діяльність Українського науково-технологічного центру (STCU). Програми академічної мобільності: Fulbright, DAAD та ін.

Рекомендовані джерела інформації: [12; 13; 19; 20].

Тема 7. Організаційні питання управління міжнародними проектами та програмами (2 год.)

Законодавство України з питань використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги на реалізацію міжнародних проектів і програм. Правові аспекти виконання міжнародних проектів в Україні. Поняття «донор», «заявник», «бенефіціант», реципієнт. Основні принципи пошуку партнерів проектів. Розробка проектної ідеї. Заявка на грант: підготовка і складання. Етапи підготовки проектної заявки. Розробка проекту кошторису витрат та бюджету проекту. Процедура подання заявки. Експертна оцінка. Правові аспекти виконання міжнародних проектів в Україні. Питання захисту прав інтелектуальної власності у міжнародних проектах і програмах. Моніторинг та аудит міжнародних програм та грантів.

Рекомендовані джерела інформації: [8; 12; 13].

Тема 8. Особливості формування та реалізації міжнародних проектів на сучасному етапі (2 год.)

Сутність та типологія міжнародних проектів. Сутнісні аспекти системи управління міжнародними проектами. Особливості формування інституту власника в міжнародних проектах. Організаційно-технологічні особливості управління міжнародними проектами. Основні учасники міжнародних проектів. Інфраструктура міжнародних проектів. Міжнародний лізинг. Міжнародний франчайзинг. Особливості договорів.

Рекомендовані джерела інформації: [6; 7; 8].

5. Самостійна робота

Здобувачі мають опрацювати самостійно основні питання із запропонованих тем навчальної дисципліни.

Розподіл годин самостійної роботи за темами дисципліни

<i>Тема</i>	<i>Год.</i>
Тема 1. Стандарти проектного менеджменту	12
Тема 2. Загальна характеристика управління міжнародними програмами і проектами	12
Тема 3. Процеси управління міжнародними програмами та проектами	12
Тема 4. Міжнародні програми і гранти як джерела фінансування досліджень	12
Тема 5. Міжнародні проекти і програми розвитку вищої освіти та науково-технологічної галузі	12
Тема 6. Міжнародні державні і приватні фонди	10
Тема 7. Організаційні питання управління міжнародними програмами та грантами	12
Тема 8. Особливості формування та реалізації міжнародних проектів на сучасному етапі	10
Тема 9. Пошук джерел фінансування проектів. Фандрайзинг	12
Усього годин	104

Питання для самоконтролю

1. Загальна характеристика управління міжнародними програмами і проектами
2. Середовище міжнародного проектного менеджменту

3. Обґрунтування доцільності реалізації міжнародних програм і проектів та оцінювання економічної ефективності
  4. Організаційні системи та організаційні структури управління міжнародними програмами і проектами
  5. Процеси управління міжнародними програмами та проектами
  6. Управління інтеграцією в міжнародних програмах та проектах
  7. Управління змістом міжнародних програм та проектів
  8. Управління часом у міжнародних програмах та проектах
  9. Управління вартістю міжнародного проекту
  10. Управління якістю у міжнародних інноваційно-інвестиційних програмах проектах
  11. Управління ресурсами у міжнародних програмах та проектах
  12. Управління інформаційним зв'язком у міжнародних програмах і проектах
  13. Управління ризиком у міжнародних програмах і проектах
  14. Управління закупівлями у міжнародних програмах та проектах
  15. Міжнародні програми і гранти як джерела фінансування досліджень
  16. Міжнародна програма як група пов'язаних і координованих міжнародних проектів, які забезпечують досягнення мети на основі вибраної стратегії
  17. Діюча система міжнародних донорських організацій
  18. Білатеральні проекти науково-технологічного співробітництва
  19. Особливості управління білатеральними проектами науково-технологічного співробітництва. Управління виконанням проектів, підтриманих Українським науково-технологічним центром (STCU)
  20. Міжнародні проекти і програми розвитку вищої освіти та науково-технологічної галузі
  21. Правила участі в конкурсах та основні вимоги до реалізації проектів європейських освітянських програм
  22. Європейські освітянські програми: Еразмус+
  23. Рамкові Програми науково-технологічного розвитку Європейського Союзу.
- Практика роботи із сайтом Європейської Комісії
24. Діяльність Українського науково-технологічного центру (STCU)
  25. Програми академічної мобільності: Fulbright, DAAD та ін.
  26. Міжнародні державні і приватні фонди
  27. Діюча система міжнародних донорських організацій
  28. Донорські програми організацій системи ООН (ПРООН, ЮНЕП, ЮНЕСКО, ЮНІДО, ФАО, ГЕФ та ін.)
  29. Міжнародні фінансові інституції (Світовий Банк, Європейський банк реконструкції і розвитку, Європейський інвестиційний банк та ін.)
  30. Урядові організації держав Європи, Америки, Азії
  31. Процедурні вимоги і особливості надання фінансової підтримки закордонними урядовими і міжурядовими фондами
  32. Діяльність приватних фондів
  33. Причини і мотиви безповоротного (грантового) фінансування проектів
  34. Організаційні питання управління міжнародними програмами та грантами
  35. Законодавство України з питань використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги на реалізацію міжнародних проектів і програм
  36. Правові аспекти виконання міжнародних проектів в Україні
  37. Поняття «донор», «заявник», «бенефіціант», реципієнт
  38. Основні принципи пошуку партнерів проектів
  39. Розробка проектної ідеї. Заявка на грант: підготовка і складання
  40. Етапи підготовки проектної заявки
  41. Розробка проекту кошторису витрат та бюджету проекту

42. Процедура подання заявки
43. Експертна оцінка
44. Правові аспекти виконання міжнародних проектів в Україні
45. Питання захисту прав інтелектуальної власності у міжнародних проектах і програмах
46. Моніторинг та аудит міжнародних програм та грантів
47. Особливості формування та реалізації міжнародних проектів на сучасному етапі
48. Сутність та типологія міжнародних проектів
49. Сутнісні аспекти системи управління міжнародними проектами
50. Особливості формування інституту власника в міжнародних проектах
51. Організаційно-технологічні особливості управління міжнародними проектами
52. Основні учасники міжнародних проектів
53. Інфраструктура міжнародних проектів
54. Особливості міжнародних договорів
55. Пошук джерел фінансування проектів. Фандрайзинг
56. Поняття і види фандрайзингу
57. Методи організації пошуку ресурсів
58. Основні методи проведення фандрайзингу
59. Умови вибору методу фандрайзингу
60. Загальні принципи фандрайзингу

6. Форми контролю та критерії оцінювання

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться у формі письмового тестування з кожної теми. У завданні з кожної теми студентам пропонується 9-11 тестів 3-х рівнів: 1) 5 тестів закритої альтернативної форми (простого множинного вибору «правильно» чи «неправильно»); 2) 3-5 тестів закритої форми множинного вибору з однією правильною відповіддю з 4-х можливих; 3) 1 тест-задача закритої форми з однією правильною відповіддю з 4-х можливих.

На практичних заняттях оцінюється участь в обговоренні ситуацій та виконанні завдань (вправ та задач).

Індивідуальна робота (курсіві проекти студентів заочної форми навчання) захищається перед викладачем.

Підсумковий контроль знань – екзамен.

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності студента при оцінюванні результатів поточного та підсумкового, є:

- повнота і вчасність виконання всіх видів навчальної роботи, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни;
- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих літературних джерелах;
- вміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку;
- характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);
- вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних завдань;
- вміння аналізувати достовірність одержаних результатів.

Оцінювання результатів усіх форм контролю передбачено у 100-бальній шкалі.

Оцінювання результатів поточної роботи (завдань, що виконуються на практичних, результати самостійної роботи студентів) проводиться у % від кількості балів, виділених на завдання, із заокругленням до цілого числа за критеріями:

0% – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру;

60% – завдання виконано повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

Оцінювання студентів заочної форми навчання відбувається на підставі виконаного і захищеного курсового проекту, виконання завдань на аудиторних заняттях та екзамену.

Шкали оцінювання (100-бальна та національна)

90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним курсом

7. Рекомендовані джерела інформації

7.1. Базова література

1. Батенко Л.П. Управління проектами: навч. посібник / Л.П. Батенко, О.А. Загородніх, В.В. Ліщинська. – К.: КНЕУ, 2003. – 231 с.

2. Баум У. Цикл реалізації проекту / У. Баум. – Вашингтон: Ін-т економічного розвитку Всемирного Банку, 1982.

3. Бегьюли Ф. Управление проектом / Ф. Бегьюли; пер. с англ. В.Петрашек. – М.: ФАИР-ПРЕСС, 2004. – 208 с.

4. Бушуев С.Д. Управление проектами. Основы профессиональных знаний и система оценки компетенции проектных менеджеров / С.Д. Бушуев, Н.С.Бушуева. – К.: ПРІДУМ, 2006. – 208 с.

5. Бушуева Н.С. Модели и методы проактивного управления программами организационного развития : монография / Н.С. Бушуева.– К.: Наук. світ, 2007. – 199 с.

6. Василенко О.В. Інноваційний менеджмент: навч. посіб. / О.В. Василенко, В.Г. Шматько. – К.: ЦУЛ, 2003. – 440 с.

7. Верзух Э. Управление проектами: ускоренный курс по программе MBA / Э. Верзух. – М.: Диалектика, 2007. – 480 с.

8. Йохна М.А. Трансфер технологій: форми і методи ефективного здійснення / М.А. Йохна, П.Г. Іжевський, В.В. Стадник. – Хмельницький: ХНУ, 2007. – 164 с.

9. Керівництво з питань проектного менеджменту / за ред. С.Д. Бушуєва; пер. з англ. – К.: Ділова Україна, 2000. – 198 с.

10. Стадник В.В. Інноваційний менеджмент: навч. посіб. / В.В. Стадник, М.А. Йохна. – К.: Академвидав, 2006. – 464 с.

11. Стадник В.В. Економіка і організація інноваційної діяльності: навч. посіб. / В.В. Стадник, М.А. Йохна. – К.: Академвидав, 2005. – 400 с.

12. Постанова КМУ «Про створення єдиної системи залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги» № 153 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/153-2002-%D0%BF#Text>.

7.2. Додаткова література

13. Рамкова програма партнерства між урядом України та Організацією об'єднаних націй на 2018-2022 роки. – 84 с.

14. Щукін Б.М. Аналіз інвестиційних проектів. –К.: МАУП, 2002. – 214 с.

15. Агенція Європейських Інновацій <http://www.eeca-ict.eu>

16. Американські ради з міжнародної освіти <http://www.americancouncils.org.ua/>

17. Європейська комісія <http://ec.europa.eu/>

18. Європейська служба зовнішньої дії http://eeas.europa.eu/enp/eu-programmes/index_en.htm
19. Національний інститут стратегічних досліджень www.niss.gov.ua
20. Програма ГОРИЗОНТ 2020 <http://ec.europa.eu/research/horizon2020>
21. Центр перспективних соціальних досліджень www.cpsr.org.ua